

विद्या भवन बालिका विद्यापीठ लखीसराय

वर्ग दशम् विषय संस्कृत शिक्षक श्यामउदय सिंह

ता:-२९/०७/२०२०(एन.सी.ई.आर.टी.पर आधारित प्रश्न)।

प्रथम सामयिक मूल्यांकन हेतु पुनरावृत्ति

श्लोक(७) प्रस्तरतले लतातरुगुल्मा नो भवन्तु पिष्टाः।

पाषाणी सभ्यता निसर्गे स्यान्न समाविष्टा।।

मानवाय जीवनं कामये नो जीवन्मरणम्।शुचि...।।

एकपदेन उत्तरत -

(क)लतातरुगुल्माः कुत्र न पिष्टाः भवन्तु?

(ख)पाषाणी सभ्यता कुत्र समाविष्टा न स्यात् ?

पूर्णवाक्येन उत्तरत -

कविः का कामना करोति ?

भाषिककार्यम् -

(क)'इच्छामि' इत्यर्थे किं पदं प्रयुक्तम् ?

(ख)'सभ्यता' इति पदस्य विशेषणपदं किम् ?

(ग)'अहम्' इति कर्तृपदस्य क्रियापदं किम्?

(घ)'जीवनम्' इति पदस्य श्लोके विपर्ययपदं किम् ?

#उर्ध्वलिखितश्लोकस्य अन्वयं मञ्जूषातः उचितं पदं चित्वा पूरयत -

अन्वयः-लतातरुगुल्माः (i).....न पिष्टाः भवन्तु।(ii).....पाषाणी सभ्यता
(iii).....न स्यात् ।(अहम्)मानवाय (iv).....कामये जीवन्मरणम् न ।

मञ्जूषा

[जीवनम्, प्रस्तरतले, निसर्गे, समाविष्टा]